

[Lorentzen.]

boligbyggeri af det omfang, der angives i bemærkningerne til lovforslaget — når der gerne også skulle være en lille smule plads til byggeri til produktionsapparatet, landbrugets bygninger o. s. v., og når man samtidig har et omfattende kasernebyggeri og et stort skolebyggeri — er der ingen, der får mig til at tro på, at priserne vil falde. Der vil være overbeskæftigelse med underbemanning på byggepladserne, sortbørs-lønninger og -fortjenester, svag ledelse på arbejdspladserne o. s. v., alt det, vi lider under i dag.

Vi er naturligvis tilfredse med, at midlerne til statslån og statstilskud tænkes finansieret ved salg af statsobligationer, og vi går ud fra, at den højtærede regering også har til hensigt at benytte sig af den hjemmel, finansministeren får til at udstede statsobligationer i det omfang, hvori lån gives. Det kneb det jo lidt med på et tidspunkt under den første regering Hedtoft, og regeringen Erik Eriksen høstede just ikke anerkendelse hos den daværende opposition, fordi den benyttede den samme adgang, som allerede fandtes i loven af 1946.

Af de foran nævnte ca. 3 milliarder kr. har det almennyttige byggeri — det vil kort og godt sige det sociale boligbyggeri — fået godt 1 600 mill. kr., hvad der svarer til ca. 76 000 lejligheder.

Vi er betænkelige ved at lade grænsen for statens lån gå op til 97 pct. af anskaffelsesværdien. Der kan finde betydelige overskridelser sted, og bo igministeriet har kun at betale, for hvem skal ellers gøre det? Bygherren skal nemlig kun selv præstere 3 pct.; dem præsterer han ofte først den dag, han flytter ind, og kan han ikke skaffe pengene, låner han dem i flere tilfælde hos kommunen. Jeg skal iøvrigt i det kommende udvalg tillade mig at stille spørgsmål angående forståelsen af lovforslagets § 192, der handler om kommuners adgang til at give lån.

Vi føler os overbevist om, at en større personlig risiko er nødvendig, og vi tror, at f. eks. andelsboligforeninger, der selv kan og vil præstere et indskud på f. eks. 10 pct., har bedre betingelser for at nå frem til en virkelig interesse i at holde byggeomkostningerne nede. Med en personlig risiko vil man nu alle dage få det bedste regnestykke.

Jeg skal iøvrigt ikke ved denne lejlighed gå ind på de andre procentssatser, mindre-bemidlede personers adgang til lån til parcel- og rækkehuse, privates adgang til lån til etagebyggeri eller ikke-mindrebedlede adgang til lån på grundlag af anskaffelses-summen eller på grundlag af vurdering.

Der er forøvrigt det ejendommelige ved lovforslaget, at det opererer med tre begreber: ikke-mindrebedlede, mindrebedlede og mindstbedlede. Det er på det nærmeste sygekassegrænsen, der danner skellet; dog er mindstbedlet nu defineret i forslaget som en person, hvis indtægt højst andrager $\frac{2}{3}$ af sygekassegrænsen. Tager vi f. eks. — således som der står i bemærkningerne til lovforslaget — en person i København med 3 børn, vil det sige, at den skattepligtige indtægt højst må udgøre ca. 9 450 kr.; han hører altså til de mindstbedlede. Vi vil finde det formålstjenligt i hvert fald at overveje, om der ikke i loven kunne fastsættes bestemte indtægtsbeløb i stedet for disse noget flydende begreber.

Så indføres der et meget vigtigt nyt princip, som vi i og for sig ikke har noget imod, nemlig at renten føres op til markedsrenten, og i stedet for gives der et driftstilskud pr. lejlighed.

Nu ved jeg meget vel, at den afgæede boligminister, det ærede medlem hr. Aksel Møller, var inde på samme tanke og også er kommet et stykke med den, men der er, såvidt jeg kan se, en væsensforskel mellem den tidligere boligministers og den højtærede nuværende boligministers opfattelse af dette spørgsmål, idet der som allerede flere gange nævnt i stedet for en letelse på renten gives et driftstilskud pr. m² brutto etageareal og *ikke* i forhold til anskaffelsesprisen. Dèr er jeg ganske enig med lovforslaget i, at denne bestemmelse sikkert vil bidrage noget til, at man søger at få udgifterne ned, idet den jo begunstiger den, der bygger billigt, frem for den, der bygger flot — det er klart.

Der er imidlertid til lovforslaget knyttet en efter vor opfattelse aldeles uacceptabel tanke, nemlig at de prisstigninger, der er indtrådt siden 1. januar 1950, ikke bør få virkning på huslejeniveauet i almindelighed, og deraf drages den konsekvens, at driftstilskuddet, foruden at tilsvare den